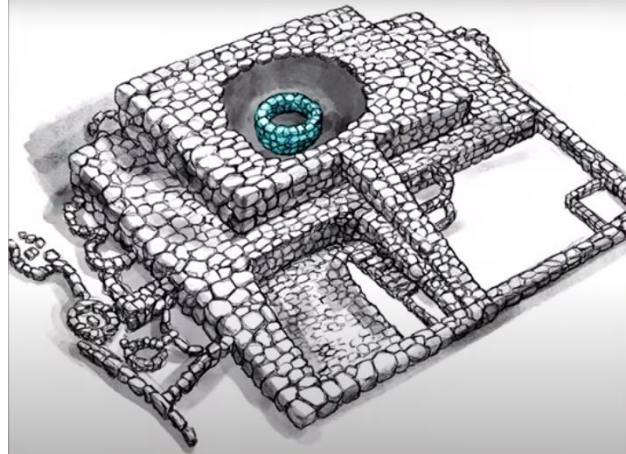

Vervloekt, vervloekt...

Over een oeroude tekst waarin de naam van God voorkomt

WAT EEN TITEL, maar dat heeft een reden. In Jozua 8 wordt beschreven hoe het volk Israël vloek en zegen uitspreekt op de bergen Gerizim en Ebal. Gerizim, de berg van zegen en Ebal, de berg van vervloeking. Die bergen laten daadwerkelijk zegen en vloek zien: Gerizim is een groen lustoord, Ebal daarentegen is een steenbult. Jozua liet een altaar op de berg Ebal bouwen. Tussen deze bergen in ligt de oude stad Sichem, het tegenwoordige Nablous.

Naar dat altaar werd vaak gezocht, maar het werd nooit gevonden. Echter na 1967 toen Israël het gebied van Samaria tijdens de 6-daagse oorlog onder controle kreeg, kon een archeoloog, Adam Zertal, in de jaren 80 van de vorige eeuw het gebied verkennen. Hij stuitte op een steenhoop op de berg Ebal. Bij nader onderzoek bleek onder die hoop stenen een rechthoekig altaar verscholen te zijn. Precies in het centrum van dat altaar was nog een kleiner rond altaar verborgen. Zie de reconstructietekening hier naast. Het grote altaar is op basis van gevonden aardewerk gedateerd op ongeveer 1200 v. Chr. (de Vroege IJzertijd) en het oudere ronde altaar stamt uit ca. 1400 – 1250 v. Chr. (de Late Bronstijd).

Dit altaar wordt toegeschreven aan Jozua. In het 8^e hoofdstuk staat beschreven hoe het volk de wet van Deuteronomium 27 bekrachtigt. Let wel; dit houdt dat men kon lezen.

De opgravingen leverden een hoop afval op. Een team van 'Associates for Biblical Research' zeefde en spoelde die puinzooi in 2019 nog eens na. Daarbij vonden ze een amulet die een vloek bevatte. Nu worden in grotten en putten wel eens vaker vloekamuletten gevonden, maar deze op de berg van de vervloeking was toch wel een bijzondere vondst. De amulet van lood heeft de grootte van een postzegel, zo'n 2 bij 2 cm. Het lood werd gedateerd op ca. 1400 v. Chr. en is afkomstig uit een mijn in Griekenland.

Een vervloeking werd werkzaam door het amulet zorgvuldig dubbel te vouwen en vervolgens goed te verstoppert. Dit lijkt sterk op het ritueel om briefjes met teksten in de kieren van de klaagmuur te steken.

Maar wat was die tekst? Uitvouwen bleek niet mogelijk. Daarvoor was het lood te bros geworden. In Praag kwam het amulet in een ultramoderne scanner die laagje voor laagje uitlas. Uiteindelijk werd een tekst zichtbaar met eenzelfde opbouw als veel psalmteksten. In Oudhebreuws staat daar:

A	<i>Vervloekt, vervloekt, vervloekt</i>
B	<i>Vervloekt door de god YHW</i>
C	<i>Vervloekt zul je sterven</i>
C ¹	<i>Vervloekt zal je zeker sterven</i>
B ¹	<i>Vervloekt door YHW</i>
A ¹	<i>Vervloekt, vervloekt, vervloekt.</i>

*Och, werden mijn woorden maar opgeschreven.
Och, werden ze maar opgetekend in een boekrol!
Werden ze maar met een ijzeren griffel en lood
voor eeuwig in een rots uitgehakt!*
Job 19: 23-24